

M O W A

JAŚNIE WIELMOŻNEGO
WINCENTEGO KORWINA HRABI
K R A S I N S K I E G O

MARSZAŁKA SEYMU KRÓLESTWA POLSKIEGO

M I A N A
W I Z B I E P O S E L S K I E Y

P R Z Y

WNIESIENIU PROJEKTU KODEXU KARNEGO

D N I A 18 K W I E T N I A 1818.

w W A R S Z A W I E.

br. 35202

WZ-424/2021

M O W A.

PRZEŚWIETNA IZBO POSELSKA!

Kodex Karny, Którego redakcyja lub mniéy doskonałe wysłowanie, częstokroć może zniszczyć spokoyność Współ-obywateli; a którego udziałem iest ustalić pewnoś, mienie, cześć i własność, dzisiay będzie wam współobywatele przedstawiony.

Dawne nasze wolności, dawne prawa, runęły z gmachem istnienia kraiowego. Dwory rozbiorcze zniszczyły, co Naród znający ducha mieszkańców, iego potrzeby, zdziałał zasilony doświadczeniem tyłowiecznym. Świetniały te prawa pamiętną wielkością Kazimierza, Olbrachta, Alexandra I. i Zygmuntów. Naypóźniejsze potomki szcześnie pod ich panowaniem błogosławiły rękę, co ie zdziałała i ostatnich pokoleń niemi szczęście zapewniła.

Prawa na cudzhey wylęgle ziemi, obcym narodom nadane, naszego kraiu stały się udziałem. Dzisiay gdy nazad zorza istnienia naszego i wolności nam zaiśniała, Proiekt Kodexu karnego przez Wasze Kommissye iuż roztrząsniéty, Rada Stanu poda; nietylko on ma na celu zabezpieczyć konstytucyjne prawa, ale razem nam nadać narodowe, lub przyswoione do naszego bytu.

Rozdarta niegdyś Oycyzna oyców naszych, w małym obrębie dzisiay powstaiąca, żąda byście zniszczyli zarodek tych nadań, które nie są naszemi prawami.

o

Dla czegoż dziś obywatel Polski ma się sądzić różnym prawem? Dla czegoż mieszkanię Podlasia, Mazowsza ma być sądzony w imię dawnych Margrabiów Magdeburgskich, a mieszkanię Krakowa i Lublina, ma być poddany prawom domu Habsburgskiego? Dla czegoż temu sędziemu co przysięga w imię praw Narodu, wolno będzie wybierać w tysiącach Pandektów, Kapitularów, Kodexów różno-kraiovych podług własnej woli i karać podług upodobania?

W krajach despotycznych, wola monarchów jest prawem, w krajach konstytucyjnych jest wola Narodu i Monarchy razem.

W krajach konstytucyjnych prawo powinno być czyste i światłe, żadnej woli Sędziemu nie zostawiające, gdyż on nią, nie prawem rządzić się będzie, a tym sposobem wszechwładnym się stanie.

Czas już nas nauczył. Doświadczenie zostawiło głębokie rany w istnieniu naszym politycznym, korzystamy z tego momentu w którym możemy zapewnić naszą spokoynść i odpowiedzialność władz wyższych.

Równi przed prawem, przymiemy to prawo, jeżeli zapewnią sprawiedliwość; odrzucimy jeżeli jest gorsze od dawnego. Pamiętajmy jednakowo, iż co postanowimy a od Tronu będzie potwierdzonym, zostanie niewzruszonym; dawne zaś prawa Administracyjnیه nadane, mogą być Administracyjnیه odmienione.

Biblioteka Gł. UPH Siedlce
nr inw.: BR - 35202

br.35202